

Ю. Соломко

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ: ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ, ПРИНЦИПИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

Досліджено нормативно-правові засади розвитку електронного урядування в Україні. Проаналізовано сутність, особливості та переваги функціонування технологій електронного урядування. Визначено сучасний стан електронного урядування в Україні, відповідність законодавства України завданням розвитку електронного урядування.

Ключові слова: електронне урядування, інформаційно-комунікаційні технології, інформаційне суспільство, електронні послуги, адміністративні послуги.

У контексті прагнень України інтегруватись у Європейський Союз особливого значення набувають запровадження європейських норм і стандартів реалізації державної інформаційної політики. Так, у рамках реалізації Угоди про асоціацію Україна має забезпечити комплексний розвиток електронного урядування відповідно до європейських вимог. Своєю чергою, Указом Президента України “Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020” № 5/2015 від 12.01.2015 р. розвиток електронного урядування визначено одним із першочергових пріоритетів реформування системи державного управління [1].

Ухвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні (далі – Концепція) ще наприкінці 2010 р. жодним чином не сприяло розумінню як державними органами, так і пересічними громадянами того, що конкретно означає термін “електронне урядування” та які складники необхідно розвивати. Це, своєю чергою, призвело до значного відставання України від світових темпів розвитку електронного урядування. Так, згідно з останнім дослідженням ООН (United Nations E-government Survey 2016) щодо розвитку електронного урядування (E-Government Development Index), Україна посіла 62 місце серед 193 країн [2]. Це все свідчить про необхідність чіткого розуміння мети, особливостей, принципів та переваг функціонування технологій електронного урядування та удосконалення державної політики у цій сфері.

Різномасштабним проблемам впровадження електронного урядування в Україні присвячена значна кількість наукових досліджень таких учених, як: А. Асанова, З. Балабанова, К. Беляков, М. Ватковська, М. Вертузаєв, С. Гнатюк, О. Голобуцький, М. Демкова, Д. Дубов, В. Єганов, О. Ємельяненко, П. Клімушин, І. Коліушко, А. Попов, А. Семенченко, А. Серенок, В. Хахановський, М. Швець та інші.

Метою статті є визначення поняття, мети, особливостей, принципів та переваг функціонування технологій електронного урядування, аналіз сучасного стану електронного урядування в Україні, правовий аналіз законодавства України, що забезпечує розвиток електронного урядування, а саме Концепції розвитку електронного урядування в Україні.

В умовах глобалізації Інтернет-технологій, створення глобальних інтеграційних ресурсів, що сприяє масовому розширенню Інтернет-аудиторії як у світі, так і в Україні, на сьогодні поняття електронного урядування (далі – е-урядування) є цілком поширеним та відомим. Проте, в Україні далеко не всі і не до кінця розуміють сутність поняття е-урядування. Здебільшого це поняття ототожнюють із мережевою інфраструктурою

органів влади, забуваючи те, що воно безпосередньо стосується діяльності органів влади, їх взаємодії та комунікації з громадянами.

Відповідно до Концепції, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України № 649-р від 20.09.2017 р., е-урядування – форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян [3].

Саме явище е-урядування об'єднує у собі як мінімум дві складові – внутрішню та зовнішню інформаційні інфраструктури, що взаємодіє з фізичними та юридичними особами. У межах другої складової інтегруються інформаційні ресурси органів влади (веб-сайти, портали), забезпечується доступ до них, а також створюється система електронних послуг.

Загалом е-урядування передбачає спосіб організації державної влади за допомогою систем локальних інформаційних мереж та сегментів глобальної інформаційної мережі, яка забезпечує роботу в режимі реального часу та робить максимально простим і доступним щоденне спілкування особи з органами влади, тобто будь-яка особа через інформаційно-комунікаційні технології, не відходячи від власного комп'ютера, може звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування для адміністративних послуг (електронних послуг) та будь-якої іншої інформації (зареєструвати юридичну особу, декларацію, отримати дозвіл, довідку, свідоцтво тощо). Це дасть змогу суб'єктам звернення витратити якнайменше часу на отримання адміністративних послуг, не стояти в чергах, та інших ресурсів, а це, своєю чергою, сприяє економії бюджетних коштів на адміністрування.

Для переходу до е-урядування необхідно, щоб:

– органи влади використовували Інтернет та надавали інтерактивні послуг, які дасть змогу фізичній особі або юридичній особі, зайшовши на відповідний офіційний веб-сайт, заповнити різноманітні форми, бланки, ставити запитання, призначати зустрічі, шукати роботу тощо. Зворотній зв'язок забезпечувався через електронну пошту;

– була можливість отримання адміністративних послуг через Інтернет (електронні послуги): отримання ліцензій, дозволів, довідок, подання на реєстрацію декларацій, сплата штрафів, звернення за соціальними питаннями тощо. Це, своєю чергою, вимагає підвищення безпеки інфраструктури е-урядування, що можна, як правило, досягти шляхом комплексної системи захисту інформації, застосування електронних підписів, сертифікатів тощо;

– органи влади створювали спеціальні веб-портали, які дали б змогу переходити від однієї служби до іншої без необхідності знову посвідчувати свою особу.

Така інформатизація призведе до корінного переосмислення ролі і структури органів влади. Завдяки простій взаємодії з органами влади та доступу до публічної інформації, офіційних документів і рішень адміністративних органів, громадяни будуть краще поінформовані і з більшим бажанням братимуть участь у процесі вирішення державних справ. Отже, це забезпечить широку участь громадськості у процесі прийняття рішень.

Таким чином, впровадження е-урядування забезпечує відкритість та прозорість державної влади; доступ до публічної інформації за допомогою сучасних інформаційних технологій; підвищення якості надання адміністративних послуг, економію часових та

матеріальних ресурсів як заявників послуг, так і чиновників; можливість цілодобового отримання адміністративних послуг; підвищення рівня демократизації суспільства.

Е-урядування повинно вдосконалити взаємодію між органами влади, бізнесом та громадянами у таких основних сферах:

- економічний розвиток – сегмент “уряд – бізнесу”;
- ефективність роботи управлінського апарату – сегмент “уряд – уряду”;
- якість життя громадян – сегмент “уряд – громадянину”.

В умовах формування і розвитку інформаційного суспільства чітко прослідковується тенденція впровадження е-урядування з метою:

– *надавати послуги для населення в інтегрованому вигляді через мережу Інтернет* – замість того, щоб відвідувати різні органи влади чи різні веб-сторінки для отримання певного офіційного рішення, фізичні особи і юридичні особи можуть здійснювати всі операції в одному місці, доступ до якого є неперервним;

– *подолати інформаційну нерівність* – держава може створити нові технології більш доступними для менш забезпечених верств населення, а також організувати навчання користуватися комп’ютерами, насамперед для молоді і літніх людей;

– *перебудувати взаємовідносини з населенням* замість того, щоб надавати однакові послуги усьому населенню, органи влади можуть використовувати нові інформаційні технології, щоб враховувати індивідуальність людей і надавати їм персоналізовані послуги;

– *сприяти розвитку економіки* – підвищення прозорості, відкритості, ефективності діяльності публічної адміністрації, створення спрощених процедур у взаємовідносинах між органами влади і бізнес-структурами забезпечить нові можливості для розвитку бізнесу загалом;

– *розробляти розумні закони і розумну політику* – інформаційне суспільство ставить перед законодавцем багато нових проблем – ідентифікація громадян і посвідчення їхньої особи, конфіденційність, захист даних. Держава повинна гнучко створювати нове законодавство, породжуючи довіру до всіх видів електронних операцій і зберігаючи рівновагу між необхідністю економічного розвитку і забезпечення конфіденційності інформації;

– *сприяти розвитку демократичного суспільства з максимальною участю громадян* – автоматизація діяльності органів влади, у підсумку може призвести до виникнення “прямої демократії” [4].

Для того, щоб визначити принципи е-урядування, необхідно ідентифікувати особливості, характерні для розвинутих країн, які успішно застосовують технології е-урядування у діяльності публічної адміністрації, а саме забезпечують надання електронних послуг. До таких особливостей належать:

1. *Відкритість і широке охоплення*, – можливість громадян мати доступ до усіх послуг у будь-який час, оскільки ці послуги є електронними, що, своєю чергою, забезпечує відкритість і доступність органів влади.

2. *Орієнтація на потреби споживача* – органи влади мають можливість стежити за рухом інформації, наданої населенням через Інтернет-ресурси, аналізувати її та враховувати для забезпечення якісних персоналізованих послуг.

3. *Інтеграція послуг* – самі послуги органів влади становлять інтегровану систему, що забезпечує комплексне надання послуг. Наприклад, за допомогою відповідного веб-порталу особа може легко продовжити термін дії посвідчення водія, не знаючи при цьому складної організаційної структури автоінспекції.

4. *Партнерство між державою і приватним сектором* – маючи на меті підвищити якість надання послуг, органи влади залучають до роботи громадські та волонтерські організації, вступаючи з ними у партнерські відносини, результатом яких, наприклад, є швидке та ефективне впровадження нових веб-порталів.

Зважаючи на вказані особливості, можна виділити такі принципи е-урядування:

- зручність і оперативність безперервного отримання послуг;
- прозорість та відкритість;
- єдині технічні стандарти і взаємна сумісність (електронні додатки повинні відповідати принципам загальної архітектури систем ідентифікації, безпеки тощо);
- конфіденційність та інформаційна безпека;
- зорієнтованість на інтереси і потреби споживачів послуг.

Враховуючи вищезазначене, нескладно побачити реальні переваги е-урядування.

До таких належать:

1) *прозорість та відкритість публічної адміністрації*, прийняття прозорих рішень, завдяки чому громадяни мають можливість отримувати достовірну, точну та оперативну інформацію про діяльність органів влади, а відтак брати участь у прийнятті ними відповідних рішень;

2) *економія матеріальних і часових ресурсів*;

3) *оптимізація корпоративного управління* (скорочувати витрати на здійснення будь-яких операцій, підвищувати якість роботи з клієнтом тощо);

4) *підвищення якості надання адміністративних послуг*;

5) *підвищення ефективності публічної адміністрації* завдяки ефективнішому витрачанню бюджетних коштів, скороченню витрат на утримання державного апарату, якісному наданню адміністративних послуг;

б) *зменшення корупції в органах влади*;

7) *забезпечення умов для розвитку електронної демократії*, через яку фізичні і юридичні особи визначають, які саме послуги та яким чином їх надаватиме уряд, встановлюють відповідальність у рамках взаємодії, формують образ держави і суспільства та е-урядування як окремого соціального інституту. Передумови для формування електронної демократії створює саме впровадження е-урядування, оскільки дає поштовх громадянам і компаніям для використання можливостей інформаційно-телекомунікаційних технологій на державному рівні.

Таким чином, запровадження технологій е-урядування дасть змогу:

1) *для громадян* – мати доступ до публічної інформації та одержувати адміністративні послуги через мережу; брати участь у творенні і реалізації державної політики;

2) *для бізнесу* – через мережу мати спрощений доступ до органів влади, співпрацювати з ними, що сприятиме економічному розвитку;

3) *для органів влади* – підвищити оперативність, ефективність своєї діяльності, якість надання адміністративних послуг; залучити всіх громадян до процесу прийняття державних рішень.

Необхідно зазначити, що перехід до застосування технологій е-урядування повинен відбуватися в усіх напрямках взаємодії публічної адміністрації, бізнесу і громадського сектору, оскільки відставання якого-небудь із цих секторів порушить динаміку інформаційного розвитку країни. Очевидно, що перехід до е-урядування означає трансформацію всіх основних форм діяльності органів влади, і успіх залежить від

правильної стратегії й тактики на кожному з етапів впровадження, раціональної організації, координації та взаємодії всіх учасників процесу – виконавчої, законодавчої, судової гілки влади всіх рівнів, бізнесу, закладів освіти, громадського сектору. Необхідно вирішити комплекс взаємозалежних політичних, правових, управлінських і технологічних питань, визначити джерела фінансування, навчити персонал тощо.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 649-р від 20.09.2017 р., затверджено новий текст Концепції розвитку електронного урядування в Україні.

Це обумовлено низкою проблем, які виконавча гілка влади України визнає, а саме:

- недостатній рівень єдиної координації, контролю та взаємодії замовників завдань і проєктів у сфері інформатизації та розвитку електронного урядування;
- економічна криза, що призвела до зменшення обсягу фінансування завдань та проєктів у сфері розвитку електронного урядування;
- низька якість, ефективність та результативність реалізації проєктів і завдань у зазначеній сфері;
- не сформованість та недосконалість нормативно-правової бази, що регулює сферу розвитку електронного урядування;
- низька якість управління розробленням, впровадженням, підтримкою функціонування та розвитком інформаційно-телекомунікаційних систем (бази даних, реєстри тощо) та ресурсів (центри обробки даних, телекомунікаційні мережі тощо) органів влади;
- несформованість базової інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури електронного урядування як техніко-технологічної основи для реалізації всіх проєктів і завдань у зазначеній сфері;
- відсутність автоматизованого обміну даними;
- недостатній рівень інформаційної безпеки та захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах органів влади;
- низькі темпи запровадження електронних форм взаємодії між органами влади і фізичними та юридичними особами, зокрема надання електронних послуг та доступу до відкритих даних;
- неврегульованість питання електронної ідентифікації та автентифікації фізичних та юридичних осіб під час взаємодії з органами влади;
- низькі темпи розвитку внутрішніх систем електронного документообігу та сучасних інформаційно-аналітичних інструментів підтримки прийняття управлінських рішень;
- недостатній рівень готовності державних службовців та працівників органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб до запровадження і використання інструментів електронного урядування;
- цифрова нерівність у використанні інформаційно-комунікаційних технологій між органами влади на центральному та місцевому рівні;
- недостатній рівень участі громадян та контролю у зазначеній сфері.

Концепція визначає напрямки, механізми і строки формування ефективної системи електронного урядування в Україні для задоволення інтересів та потреб фізичних і юридичних осіб, вдосконалення системи державного управління, підвищення конкурентоспроможності та стимулювання соціально-економічного розвитку країни [5].

З цією метою необхідно забезпечити виконання комплексних заходів за трьома такими напрямками:

1. Модернізація публічних послуг та розвиток взаємодії влади, громадян і бізнесу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

2. Модернізація державного управління за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

3. Управління розвитком електронного урядування.

Модернізація публічних послуг та розвиток взаємодії влади, громадян і бізнесу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій передбачає розвиток та удосконалення чотирьох секторів:

1. *Розвиток електронних послуг* – із урахуванням переваг технологій електронних послуг основними заходами із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим сектором є: запровадження електронних послуг, зокрема адміністративних, в усіх сферах суспільного життя, а також надання інтегрованих електронних послуг за життєвими та бізнес-ситуаціями; реалізація принципу єдиного вікна (“one-stop-shop”) шляхом забезпечення розвитку та функціонування Єдиного державного порталу адміністративних послуг як єдиної точки доступу фізичних та юридичних осіб до електронних послуг; розвиток електронних публічних закупівель, електронних договорів і рахунків, електронних аукціонів; стимулювання використання електронних послуг фізичними та юридичними особами.

2. *Розвиток відкритих даних* – із урахуванням переваг технологій відкритих даних основними заходами із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим сектором є: формування та розвиток інфраструктури відкритих даних на базі єдиного державного веб-порталу відкритих даних, інтегрованих із ним інших веб-порталів відкритих даних тощо; оприлюднення та оновлення наборів даних у формі відкритих даних; стимулювання розвитку на базі відкритих даних загальнодоступних проєктів і сервісів (соціальних, громадських, медійних та комерційних), зокрема у співпраці з органами влади, для підвищення відкритості та ефективності їх діяльності, надання якісних послуг та розвитку інноваційного бізнесу.

3. *Розвиток електронних інструментів залучення громадян* – для розвитку цього сектору необхідні: розвиток інституту електронних звернень та електронних петицій; розвиток інструментів “відкритий бюджет”, “громадський бюджет”, он-лайн обговорення проєктів нормативно-правових актів тощо; запровадження електронних форм зворотного зв’язку на офіційних веб-сайтах органів влади, зокрема тематичних, для отримання якісного зворотного зв’язку з різних питань; широке залучення громадських об’єднань та профільних асоціацій до планування розвитку та моніторингу стану розвитку електронного урядування; стимулювання використання електронних інструментів залучення громадян та підтримка громадських ініціатив у сфері електронного урядування.

4. *Розвиток електронної ідентифікації та довірчих послуг* – з метою розвитку цього сектору Кабінет Міністрів України передбачає необхідність: розвитку електронних довірчих послуг відповідно до вимог Регламенту (ЄС) № 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 р. про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій в межах внутрішнього ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС; сприяння наповненню єдиного демографічного реєстру та поширенню паспортів громадянина України у формі ID-карти; розвиток існуючих та запровадження

нових схем і засобів електронної ідентифікації та встановлення рівнів довіри до них (зокрема Mobile ID, Bank ID); реалізація принципу “single-sign-on” шляхом впровадження інтегрованої системи електронної ідентифікації та автентифікації і повторного використання в інформаційно-телекомунікаційних системах органів влади [6].

Модернізація державного управління за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій передбачає три сектори розвитку:

1. *Розвиток електронної взаємодії* – для цього, згідно з Концепцією, необхідно забезпечити: запровадження системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів; розвиток електронної взаємодії суб’єктів владних повноважень на базі системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, зокрема підключення базових державних реєстрів і баз даних, центрів надання адміністративних послуг, а також розвиток транскордонної електронної взаємодії; розвиток організаційної, технічної та семантичної інтероперабельності інформаційно-телекомунікаційних систем органів влади, зокрема поширення унікального номера запису в реєстрі єдиного демографічного реєстру для зв’язування даних у різних державних реєстрах та базах даних.

2. *Розвиток електронного документообігу* – з урахуванням переваг технологій електронного документообігу завданнями із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні в цьому секторі є: розвиток систем внутрішнього електронного документообігу в органах влади та системи електронної взаємодії органів виконавчої влади; запровадження державного електронного архіву та електронних архівів органів влади і визначення порядку передачі електронних документів у державний електронний архів та порядку їх архівного зберігання; визначення порядку приймання-передачі електронних документів до державних архівних установ, архівних установ районних держадміністрацій та міських рад; визначення вимог до формату уніфікованого інформаційного об’єкта, що призначений для обміну електронними документами.

3. *Електронне урядування базовими галузями та підтримка пріоритетних реформ*, а саме у сферах: охорони здоров’я; екології та природних ресурсів; освіти і науки; соціального захисту; фінансової та бюджетної політики; охорони прав і свобод людини; транспорту та інфраструктури; регіонального розвитку та реформування місцевого самоврядування і територіальної організації влади; виборчій та архівній.

Концепцією також визначені основні завдання із забезпечення розвитку електронного урядування у базових галузях України – запровадження інформаційно-телекомунікаційних систем підтримки прийняття управлінських рішень та автоматизації адміністративних процесів тощо.

Останній напрямок, за яким заплановано досягнення мети Концепції, – управління розвитком електронного урядування, що передбачає:

1. *Формування базової інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури електронного урядування*, – умовою створення, розвитку та експлуатації інформаційно-телекомунікаційних систем органів влади є забезпечення їх сумісності з базовою інформаційно-телекомунікаційною інфраструктурою електронного урядування та вимог законодавства у сфері захисту інформації.

2. *Підвищення ефективності управління розвитком електронного урядування* – з урахуванням переваг ефективної системи управління завданнями із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим напрямом є: аналіз та систематизація нормативно-правової бази з питань електронного урядування, інформаційно-

комунікаційних технологій на предмет їх дієвості та досягнення задекларованої мети та стратегічних цілей; актуалізація та розроблення нових нормативно-правових актів із питань електронного урядування; надійний захист персональних даних та прав на приватність особи з метою зміцнення довіри до он-лайн середовища;

визначення єдиних правил та вимог до створення, ведення і функціонування державних електронних інформаційних ресурсів та запровадження національного реєстру електронних інформаційних ресурсів; забезпечення захисту інформації в державних електронних інформаційних ресурсах; сприяння популяризації електронного урядування в Україні.

Концепція передбачає можливість розвитку е-урядування в Україні двома шляхами: консервативним або трансформаційним. Перший, консервативний шлях, є еволюційним та суттєво не змінює існуючі принципи та цілі розвитку наявної інфраструктури е-урядування. Однак такий поступовий еволюційний тип може призвести до відставання від світових темпів розвитку, тобто це так званий метод наздоганяння. Натомість трансформаційний шлях, який пропонується в рамках цієї Концепції, є революційним та робить акцент на посиленні функціональних можливостей електронного урядування та зниженні витрат органів влади на реалізацію владних повноважень шляхом застосування сучасних інноваційних підходів, методологій та технологій (зокрема Інтернету речей, хмарної інфраструктури, Blockchain, Mobile ID, shareding economy, просування методики опрацювання даних великих обсягів (Big Data), нормативно-правового врегулювання принципів “цифровий за замовчуванням”, “одноразове введення інформації” та “сумісність за замовчуванням”, а також застосування перспективних форм організації виконання завдань і проєктів розвитку електронного урядування, зокрема публічно-приватного партнерства.

Результатами, які України у напрямку розвитку е-урядування повинна досягнути до 2020 р., відповідно до Концепції, є:

- підвищення ефективності роботи органів влади і досягнення якісно нового рівня управління державою, що базується на принципах результативності, ефективності, прозорості, відкритості, доступності, довіри та підзвітності;
- покращення якості надання публічних послуг фізичним та юридичним особам відповідно до європейських вимог, а також забезпечення необхідної мобільності і конкурентоспроможності громадян та суб’єктів господарювання в сучасних економічних умовах;
- мінімізування корупційних ризиків під час виконання владних повноважень;
- покращення інвестиційної привабливості, ділового клімату та конкурентоспроможності країни;
- стимулювання соціально-економічний розвитку в Україні [7].

Висновки

Отже, е-урядування здатне змінити саму сутність влади, зробити її більш прозорою та підконтрольною громадськості, створює умови для нормального розвитку бізнесу, покращення інвестиційного клімату, зростання економіки, а також забезпечує реальну участь громадян у політичних процесах.

Щодо перспектив запровадження е-урядування в Україні, то необхідно зазначити, що деякі елементи е-урядування вже функціонують. Однак доцільно зауважити, що запровадження е-урядування – це масштабний і довгостроковий проєкт. Створення інформаційної мережної інфраструктури держави повинно супроводжуватися

“реінжинірингом” (тобто інформаційною перебудовою) усієї системи управлінських процесів, що, насправді, означає подолання стереотипів бюрократичної культури. Можливо, реалізації Концепції буде сприяти адміністративна реформа, ціль якої – модернізація системи державного управління. Як наслідок, реалізація до 2020 р. визначених завдань щодо розвитку е-урядування забезпечить, насамперед, прозорість роботи державного апарату, знизить, якщо не ліквідує, залежність особи від свавілля чиновника, а отже, буде ефективним засобом попередження корупції. Своєю чергою, вдасться досягнути стимулювання соціально-економічний розвитку в Україні та покращення інвестиційного клімату загалом.

Список використаної літератури

1. Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020” : Указ Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 649-р від 20.09.2017 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Там само.
4. Барікова А. А. Електронна держава: нова ефективність урядування : [монографія]. К. : Юрінком Інтер, 2016. 135 с.
5. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні...
6. Там само.
7. Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 918-р від 16.11.2016 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.

*Стаття надійшла до редакції 30.05.2018
Схвалена до друку редколегією 11.06.2018*

Yu. Solomko

E-GOVERNMENT: CONCEPT, ESSENCE, PRINCIPLES AND DIRECTIONS OF DEVELOPMENT

The article studies the legal and regulatory framework for the development of e-government in Ukraine. The analysis of essence, features and advantages of e-government technologies functioning has been carried out. The present state of e-government in Ukraine, compliance of the Ukrainian legislation with the task of e-government development has been determined.

Key words: e-government, information and communication technologies, information society, electronic services, administrative services.